

РЕШЕНИЕ

№ 13408

гр. София, 05.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав, в публично заседание на 01.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **8240** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на адв. М. Д., като пълномощник на „БИГБАНК АС – Клон България“ Клон на чуждестранен търговец (КЧТ), ЕИК[ЕИК], срещу ОТКАЗ, обективиран в Писмо с рег. №ЕО-06-30-113^{#1} от 01.07.2025г. на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите (НАП).

В жалбата са изложени доводи за недействителност на оспорвания Отказ за предоставяне на достъп до регистъра на НАП през средата за междурегистров обмен RegiX, от които може да се направи извод, че се претендира несъответствие на административния акт с материалноправните норми и с целта на закона. Жалбоподателят поддържа, че в акта не е посочено коя от двете самостоятелни хипотези на чл.8, ал.3 от Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги е послужила като основание на процесния отказ: в заявлението липсва един или повече от изискуемите реквизити или заявителят няма право да получи данните съгласно закон. Твърди, че по отношение на него не е налице нито едно от тези основания за отказ, тъй като от една страна заявлението, което е подал съдържа изискуемите реквизити, а от друга поради задължението си по чл.16 от Закона за потребителския кредит (ЗПК), Банката има прано основание да получава данни „Актуално състояние за електронен трудов запис“, които до този момент е получавала от Националния осигурителен институт (НОИ). Чрез процесуалния си представител адв. М. Д. моли съда да отмени оспорвания отказ, обективиран в Писмо с рег. №ЕО-06-30-113^{#1} от 01.07.2025г. Не претендира за разноски.

Ответникът - ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР на Националната агенция за приходите, оспорва жалбата. В молба от 26.11.2025г. и чрез процесуалния си представител юрк. Д. Л. поддържа, че постановеният Отказ до данни чрез средата за междурегистров обмен RegiX е законосъобразен и не са налице сочените основания за неговата отмяна. Не претендира за разноски. Доводи за неоснователност на жалбата излага и в представени писмени бележки по същество на спора.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и доказателствата събрани по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

Не се спори между страните, че БигБанк АС е кредитна институция – банка, получила разрешение за извършване на банкова дейност от компетентните органи на държава членка, която предоставя услуги на територията на РБългария чрез клон, съгласно чл.2, ал.5, т.3 ЗКИ.

На 11.06.2025г. жалбоподателят БигБанк АС – Клон България КЧТ е подал до Министерството на електронното управление (МЕУ) Заявление с вх. №МЕУ-8452 за достъп до регистрите и базите данни в Системата за обмен на справочна и удостоверителна информация, Регистър на заетостта, Справка за актуално състояние на единен електронен трудов запис (ЕЕТЗ). Като правно основание за искания достъп са посочени нормите на чл.16 и чл.18 от Закона за потребителския кредит (ЗПК), чл.42, ал.2, т.2 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП) и чл.6, ал.1, т. т. „а“, „б“ и „е“ от Общия регламент относно защитата на данните.

С писмо рег. №МЕУ-8776/17.06.2025г. главният секретар на МЕУ, на основание чл.14 от Общите условия за присъединяване на регистри и бази данни към информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX) и осигуряване на достъп до тях (Общите условия), е уведомил изпълнителния директор на НАП за постъпилото заявление от БигБанк АС – Клон България КЧТ и му е указал, че следва да изрази становище относно включване на дружеството като потребител към информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация за достъп до посочените регистри и справки, администрирани от НАП.

Производството е приключило с постановяване на процесния акт, с който, на основание чл.8, ал.3, предл. 2^{ро} от Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги (НОИИСРЕАУ или Наредбата) във вр. с чл.14, ал.3 от Общите условия, НАП в качеството му на първичен администратор на данни, отказва на БигБанк АС – Клон България КЧТ достъп до заявения Регистър на заетостта, Справка за актуално състояние на ЕЕТЗ.

За изясняване на спорните факти по делото са приети писмени доказателства които съдът ще обсъди при формиране на правните изводи: Писмо с изх. №БНБ-1332240/06.12.2019г. от подуправител на БНБ, ръководещ Управление „Б. надзор“; Становище на Комисията за защита на личните данни с изх. №ПНМД-01-76^{#5}/17.07.2025г.

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Подадена е в срок от лице което има право на жалба срещу акт на административен орган с който непосредствено се засяга законен интерес на жалбоподателя и който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност по силата на чл.120 от Конституцията на РБългария.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид изложените от жалбоподателя оплаквания и извърши проверка на оспорвания акт на всички основания за законосъобразност, съдът достигна до следните изводи:

Процесният Отказ е издаден от компетентен административен орган – първичен администратор на данни по смисъла на чл.8, ал.3 от Наредбата във вр. с чл.2, ал.2 ЗЕУ и чл.10, ал.1, т.1 от Закона за Националната агенция за приходите (ЗНАП).

Актът е в предписаната от закона форма и при издаването му не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, установени в Наредбата и в Общите условия. Съдът споделя разбирането, че нарушението на административнопроизводствените правила е съществено тогава, когато е повлияло или е могло да повлияе върху крайното решение по същество на административния орган и до отмяна водят само нарушения, които, ако не бяха допуснати, би могло да се стигне и до друго решение по същество на поставения пред него въпрос.

Оспорваният акт е в съответствие и не противоречи на приложимите материалноправни норми и на целта на закона

Обществените отношения между административните органи, свързани с работата с електронни документи и предоставянето на административни услуги по електронен път, както и обменът на електронни документи между административните органи, е предмет на регулиране от Закона за електронното управление, като съгласно чл.1, ал.2, законът се прилага и по отношение на дейността на лицата, осъществяващи публични функции, и на организациите, предоставящи обществени услуги, доколкото в закон не е предвидено друго. Разпоредбата на чл.40 ЗЕУ предвижда, че лицата по чл.1, ал.1 и ал.2 са длъжни да предоставят помежду си вътрешни електронни административни услуги, свързани с осъществяването на правомощията им и с извършването на електронни административни услуги на гражданите и организациите, доколкото в закон не е предвидено друго.

Според чл.2, ал.1 ЗЕУ административните органи, лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги, не могат да изискват от гражданите и организациите представянето или доказването на вече събрани или създадени данни, а са длъжни да ги съберат служебно от първичния администратор на данните. Съгласно чл.2, ал.2 ЗЕУ първичният администратор на данни е административен орган, който по силата на закон събира или създава данни за гражданин или организация за първи път и изменя или заличава тези данни. Той предоставя на физическите и юридическите лица достъп до цялата информация, събрана за тях.

Условията за автоматизиран обмен на електронни документи като вътрешни електронни административни услуги са регламентирани в Наредбата. Съгласно чл.2, ал.1 НОИИСРЕАУ министърът на електронното управление води регистър на регистрите, в който се вписват регистри и бази данни на първичните администратори на данни, в които се съдържат първични данни. Разпоредбата на чл.8, ал.2 от Наредбата предвижда, че достъпът до регистрите и базите данни се осъществява чрез подаване на заявление, съдържащо минимум данни за: произхода на заявлението - юридическото лице - заявител и информационната система; основанията за получаването на данните, включително номер на преписка, ако има такава; длъжностното лице, извършващо заявяването, ако има такава. Първичният администратор на данни отказва достъп до данни на лицата, които ги заявяват, когато в заявлението за достъп липсва един или повече от изискуемите реквизити или заявителят няма право да получи данните съгласно закон.

Редът и условията за присъединяване на регистри и бази данни към информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация RegiX и осигуряването на достъп до тях са регламентирани в Общите условия, утвърдени със Заповед №МЕУ-13449/19.08.2024г. на министъра на електронното управление. Според приложимата норма на чл.9, ал.3 от Общите условия, лицата по чл.2, ал.1, т.1 – административните органи, организациите, предоставящи

обществени услуги и лицата, осъществяващи публични функции, имат право да получат достъп до конкретни полета от справки от регистри и бази данни в RegiX само при наличие на нормативно основание за искания достъп и във връзка с осъществяване на техните правомощия по закон. За предоставяне на достъп до регистрите и базите данни в RegiX изброените лица подават заявление по образец до министъра на електронното управление в което задължително посочват конкретните правни основания за достъп и присъединяване към RegiX (чл.10, ал.1 и ал.5 от Общите условия).

По делото няма спор, че жалбоподателят е организация, предоставяща обществени услуги, по смисъла на определението, дадено в §1 т.12 ДР ЗЕУ. Съгласно тази разпоредба "обществени услуги" са образователни, здравни, водоснабдителни, канализационни, топлоснабдителни, електроснабдителни, газоснабдителни, телекомуникационни, пощенски, банкови, финансови в т. ч. застрахователни и удостоверителни по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014 или други подобни услуги, предоставени за задоволяване на обществени потребности, включително като търговска дейност, по повод на чието предоставяне могат да се извършват административни услуги. При това жалбоподателят е легитимиран да подаде заявление за достъп до регистрите и базите данни по чл.8, ал.2 НОИИСРЕАУ.

Не е спорно и обстоятелството, че НАП е първичен администратор на данни по смисъла на определението, дадено в чл.2, ал.2 ЗЕУ.

За да постанови процесния отказ ответникът е посочил, че Банката не е сред субектите на които е предоставен достъп до данни, съдържащи се в регистри и бази данни на НАП към информационната система за обмен на справочна и удостоверителна информация RegiX, поради което и искането за актуализация на достъпа до наборни данни е неоснователно. Освен това е достигнал до заключение, че по отношение на БигБанк АС – Клон България КЧТ не са налице конкретни основания за достъп до Регистър на заетостта със Справка за актуално състояние на ЕЕТЗ, администриран от НАП: чл.16 и чл.18 ЗПК, чл.42, ал.2, т.3 ЗМИП и чл.6, ал.1 от Общия регламент относно защитата на данните.

Този извод е законосъобразен.

Съгласно чл.16, ал.1 ЗПК кредиторът оценява кредитоспособността на потребителя въз основа на достатъчно информация, включително информация, получена от потребителя, и ако е необходимо, извършва справка в Централния кредитен регистър (ЦКР) или в друга база данни, използвана в РБългария за оценка на кредитоспособността на потребителите. Регистрите и справките, администрирани от НАП не са бази данни, предназначени и използвани за посочената в чл.16 ЗПК цел. Освен това ЦКР е публичен общодостъпен регистър на данни, от където следва извод, че законът предписва извършване на справки в публични бази данни, а не в такива с ограничен достъп. Този извод съдът обосновава и по аргумент от разпоредбата на чл.14, ал.11 от Общите условия, която въвежда забрана за първичните администратори на данни да отказват достъп до данни от публичен регистър, както и до публичната част на регистри и бази данни през RegiX. В този смисъл е и нормата на чл.14, ал.2 от Общите условия според която първичният администратор на данни изпраща служебно и безплатно данни на лицата по чл.2, ал.1, т.1, които въз основа на закон също обработват тези данни и са заявили желание да ги получават, освен ако в закон не е предвидено друго. В случая жалбоподателят не обработва по закон данните, съдържащи се в Регистър на заетостта, Справка за актуално състояние на ЕЕТЗ. Както беше отбелязано Регистрите и справките, администрирани от НАП не са публични бази данни по отношение на които първичният администратор не може да отказва достъп.

Идентичен е и изводът за неприложимост на разпоредбата на чл.42, ал.2, т.3 ЗМИП. Съгласно тази разпоредба вътрешните системи за оценка на риска могат да се основават на един или повече

от посочените източници на информация сред които информация, получена чрез използването на вътрешни или външни бази от данни. Нормата на чл.42 въвежда задължение за лицата по чл.4 ЗМИП, сред които са и кредитните институции (ал.1, т.1), да разработват ефективни вътрешни системи, които да им позволят да установят дали потенциален клиент, съществуващ клиент или действителен собственик на клиент - юридическо лице или друго правно образувание, е лице по чл.36 - видни политически личности в РБългария, в друга държава членка или в трета държава, или в международни организации по смисъла на ал.2 на чл.36 или са лица, свързани с такива видни политически личности. Нормата на чл.42 ЗМИП не представлява конкретно нормативно основание за изисквания достъп във връзка с осъществяване на правомощията по закон на жалбоподателя.

За пълнота на мотивите съдът отбелязва, че нормата на чл.18 ЗПК е напълно неотнормисима като основание за поискания достъп до данни.

При това настоящият решаващ състав приема, че нормите посочени в Заявлението за достъп до данни на жалбоподателя – чл.16 ЗПК и чл.42 ЗМИП, постановяват извършването на необходимите справки да става в публично достъпни регистри и бази данни, каквито администрираните от НАП не са. В качеството си на първичен администратор на данни по смисъла на ЗЕУ, НАП е извършил дължимата проверка на основание чл. 8, ал.3 от Наредбата и след като е установил липса на правно основание е постановил обоснован и мотивиран отказ за достъп до заявените регистри и справки.

По изложените доводи настоящият решаващ състав приема, че Отказът обективизиран в Писмо с рег. №ЕО-06-30-113^{#1} от 01.07.2025г. на изпълнителния директор на НАП е законосъобразен административен акт и не са налице основания за неговата отмяна.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 25^{-ти} състав,

РЕШИ

ОТХВЪРЛЯ ЖАЛБАТА на „БИГБАНК АС – Клон България“ Клон на чуждестранен търговец, ЕИК[ЕИК], срещу ОТКАЗ, обективизиран в Писмо с рег. №ЕО-06-30-113^{#1} от 01.07.2025г. на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова